

Liturgia és evangélium

Az Isten tisztelete vagy dicsőítése meglehetősen ellentmondásos a keresztyének között manapság. Gyakran szenvedélyes viták alakulnak ki a legkisebb dolgokkal kapcsolatban is. Ha figyelembe vesszük, hogy a szentírás a keresztyéneket egységre hívja és azt, hogy manapság, mennyire szétagrozódott a keresztyén Egyház, ez nem is meglepő. Mi, itt a Reformált Evangéliumi Egyházban szeretnénk egy dicsőítés központú egyház lenni, azért, mert csak így lehetünk igazán Isten központú egyház. Istentiszteletünk rendje az úgynevezett Szövetség Megújító Istentisztelet. A következőkben azt a kérdést fogjuk boncolgatni, hogy miért is van szükség a keresztyéneknek istentiszteletre menni, mi maga az istentisztelet, miért hívjuk szövetség megújító istentiszteletnek.

A textus: Zsid 12, 12-29

¹²Ezért tehát a lankadt kezeket és a megroskadt térdeket erősítétek meg, ¹³és egyenes ösvényen járjatok, hogy a sánta meg ne botoljon, hanem inkább meggyógyuljon. ¹⁴Törekedjete mindenki iránt a békességre és a szent életre, amely nélkül senki sem látja meg az Urat. ¹⁵Ügyeljete arra, hogy senki se hajoljon el Isten kegyelmétől, hogy a keserűségnek a gyökere felnövekedve kárt ne okozzon, és sokakat meg ne fertőzzön. ¹⁶Ne legyen senki parázna vagy istentelen, mint Ézsau, aki egyetlen tál ételért eladta elsőszülöttségi jogát. ¹⁷Mert tudjátok, hogy később, amikor örökölni akarta az áldást, elutasították, mivel a megtérés útját nem találta meg, noha könnyek között kereste. ¹⁸Ti ugyanis nem tapintható hegyhez és lángoló tűzhöz járultatok, sem homályhoz, sötétséghez, szélvészhez ¹⁹vagy trombitaharsogáshoz és szózatok hangjához. Akik ezt hallották, kérték, hogy ne szóljon többé hozzájuk. ²⁰Mert nem bírták elviselni a parancsot: "Még ha állat érinti is a hegyet, meg kell kövezni!" ²¹És olyan félelmetes volt a látvány, hogy Mózes is így szólt: "Félelem fogott el, és remegés." ²²Ti a Sion hegyéhez járultatok, és az élő Isten városához, a mennyei Jeruzsálemhez és az angyalok ezreihez; ²³az elsőszülöttek ünnepi seregéhez és gyülekezetéhez, akik fel vannak jegyezve a mennyekben, mindenek bírójához, Istenhez és a tökéletességre jutott igazak lelkeihez; ²⁴az újszövetség közbenjárójához, Jézushoz és a meghintés véréhez, amely hatalmasabban beszél, mint az Ábel vére. ²⁵Vigyázzatok, hogy el ne utasítsátok azt, aki szól! Mert ha azok nem menekültek meg, akik elutasították azt, aki a földön adott kijelentést, mennyivel kevésbé menekülünk meg mi, ha elfordulunk attól, aki a mennyből szól hozzánk. ²⁶Az ő hangja akkor csak a földet rendítette meg, most azonban ezt ígéri: "Még egyszer megrendítem nemcsak a földet, hanem az eget is." ²⁷A "még egyszer" pedig azok megváltozását jelenti, amelyek mint teremtett dolgok megrendülhetnek, hogy megmaradjanak a rendíthetetlenek. ²⁸Ezért tehát mi, akik rendíthetetlen országot kaptunk, legyünk hálásak és azzal szolgáljunk Istennek tetsző módon: tisztelettel és félelemmel. ²⁹Mert a mi Istenünk emésztő tűz.

Az istentisztelet liturgiájának (más néven az istentisztelet rendjének) a megértése nagyon fontos. A liturgia egy történetet mond el nekünk – a megváltás történetét, az

evangélium üzenetét. Minden alkalommal, amikor Isten összehívja az ő népét, családját istentiszteletre, mintegy újra lepörög előttünk annak a története, hogy Isten miképpen váltott meg egy csomó bűnöst és miként tett az ő féltett kincsévé.

Előzetesképpen azt tudnunk kell, hogy mi emberek Isten teremtményei vagyunk, akiket Isten azért teremtett, hogy őt szeressük, imádjuk és vele közösségben legyünk. Isten az embert tette meg e világ sáfárává és rábízta, hogy uralkodjon felette és őt képviselje az egész teremtett világ felett. Az első emberpár, Ádám és Éva, azonban fellázadt Teremtője ellen és ahelyett, hogy Istent képviselte volna, ők maguk akarták Isten hatalmát és dicsőségét maguknak. Amikor Ádám és Éva evett a tiltott fa gyümölcséből, akkor ők ebben a cselekedetben egy kozmikus méretű lázadást hajtottak végre, fellázadtak Isten ellen, és helyébe akartak lépni. Isten ezért, megbüntette az embert, lázadása miatt a jó és tökéletes ember megromlott és jutalma a lázadásért a halál lett. Mivel minden ember Ádám és Éva leszármazottja és mivel ők az egész emberiséget képviselték ezért minden utóduk örökölte az első emberpár bűnét. Mi is Ádám gyermekei vagyunk és minden tekintetben romlottak Isten szemében. Ez lényeges, hogy Isten szemében vagyunk romlottak és bűnösök. Ha magunkat csak egymáshoz hasonlítjuk, akkor még azt is elmondhatjuk, hogy egymáshoz képest jók vagyunk. Isten azonban az embert nem egymáshoz méri, hanem Önmagához. Ezen a próbán azonban minden ember elbukik és földi halála után Isten minden embert jogosan küldhetne a gyehenna tüzére, az örök szenvedés helyére.

Isten azonban, gazdag lévén irgalomban és kegyelemben, az emberen megkönyörült és elkészítette a megváltás tervét. Isten szövetségét, melyet Ádámmal megkötött (Hós 6,7) megújította Noéval, majd Ábrahámmal, Mózással, Dáviddal és végül pedig egyszülött Fia, Jézus Krisztus által. Ha megvalljuk Istennek, hogy az Ő szemében vétkesek, bűnösök vagyunk és kérjük, hogy tisztítson meg bennünket és könyörüljön meg rajtunk az Úr Jézusra való tekintettel, akkor Isten hajlandó velünk egyszer és mindenkorra megbékélni, nekünk megbocsátani és minket gyermekévé fogadni.

⁸Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg, és nincs meg bennünk az igazság. ⁹Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő: megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszástól. ¹⁰Ha azt mondjuk, hogy nem vagyunk bűnösök, hazuggá tesszük őt, és nincs meg bennünk az ő igéje. (1 Jn 1,8-10).

Gyermekeiként már nem kell félnünk Isten haragjától és az utolsó ítélettől, mert az Úr Jézus helyettünk elviselte a nekünk járó büntetést és helyettünk ő halt meg, mi pedig vele együtt feltámadtunk a halálból.

Ezt a történetet követi minden egyes úrnapi istentisztelet is.

Isten először egybegyűjti népét, az Ő imádatára. Mivel azonban bűnösök vagyunk ezért először, hogy az Atya jelenlétébe kerülhessünk meg kell vallanunk bűneinket. A bűn ugyanis eltávolít minket az Isten szentélyétől. Az ószövetségben, Isten népe állatáldozatokat hoztak a templomba, majd kezüket az állat fejére rakták és

megvallották bűneiket. Csak ezután közeledhettek Istenhez (3 Móz 1,4; 4,4). Hasonlóképpen, az ószövetségben a papoknak meg kellett mosakodniuk, minden egyes alkalommal, mielőtt Istenhez közeledtek a templomban (2Móz 30,20-21). Az Újszövetségben, minden Istenben hívő ember tagja Isten királyi papságának (1 Pét, 2,5). Ám mielőtt elfogadható áldozatot mutatunk be Neki – dicsőítés formájában – meg kell tisztulnunk. A dicsőítés Isten előtt összetört szívvel és töredelmes szívvel és lélekkel kezdődik (Zsolt 51, 19; Ézs 66,2)

Isten előtt a töredelmes lélek a kedves áldozat. A töredelmes és megtört szívet nem veted meg, Istenem!

Fontos, hogy ne magunkban és a testünkben bízzunk (Fil 3,4) Mert mi vagyunk a körülmetéltek, akik Isten Lelke szerint szolgálunk, és Krisztus Jézussal dicsekszünk, és nem a testben bizakodunk.

Amikor vendégségbe megyünk valakihez és kint esik az eső és sár van, nem megyünk be sáros cipővel a házba, hanem előtte letöröljük cipőnkől a koszt. Ha nem tennénk, lehet, hogy megsértenénk a ház urát. Hasonlóképpen, mielőtt Isten házába megyünk, le kell törölnünk a lábunkról a sarat.

Miután megvallottuk bűneinket, Isten megbocsátja vétkeinket (minden vétkeinket) és jelenlétébe fogad. Itt fontos megemlítenünk, hogy Isten minden bűnünket megbocsátja. Nincs olyan nagy bűn, amit Isten ne tudna megbocsátani. Isten az ő megbocsátását az ő képviselője a lelkipásztoron keresztül hirdeti ki. Isten biztosít arról, hogy helyreállt a kapcsolatunk az Atyával és mi, mint az Ő gyermekei beléphetünk az Ő szentélyébe. Fontos azt szemünk előtt tartani, hogy az újszövetségi istentisztelet a mennyei szentélyben zajlik, a szentek szentjében. Amikor azt mondjuk, hogy az istentisztelet, mint a menyben úgy a földön is zajlik, akkor nemcsak egy metaforát használunk. Valóságosan, de valahol mégis titokzatosan, az Istent dicsőítő gyülekezet a mennyei magaslatokban van ilyenkor. Az istentisztelet alkalmával a „Sion hegyéhez járultatok, és az élő Isten városához, a mennyei Jeruzsálemhez és az angyalok ezreihez; ²³az elsőszülöttek ünnepi seregéhez és gyülekezetéhez, akik fel vannak jegyezve a mennyekben, mindenek bírájához, Istenhez és a tökéletességre jutott igazak lelkeihez; ²⁴az új szövetség közbenjárójához, Jézushoz és a meghintés véréhez, amely hatalmasabban beszél, mint az Ábel vére” (Zsid 12, 22-24) Vagyis istentisztelet alkalmával több történik, mint amit látunk földi szemeinkkel. Az Ószövetségben, csak a főpap közelíthette meg Istent a Szentek Szentjében és ezt is csak évente egyszer tehetette meg (3Móz 16). Az újszövetségben minden hívőt vár Isten a kárpit mögé, hogy Urával találkozzon minden Úrnapján (Zsid 10, 19-23 ⁹Mivel pedig, atyámfiai, teljes bizalmunk van a szentélybe való bemenetelhez Jézus Krisztus vére által, ²⁰azon az új és élő úton, amelyet ő nyitott meg előttünk a kárpit, vagyis az ő teste által; ²¹és mivel nagy papunk van az Isten háza felett: ²²járuljunk azért oda igaz szívvel és teljes hittel, mint akiknek a szíve megtisztult a gonosz lelkiismerettől, ²³a testét pedig megmosták tiszta vízzel. A reménység hitvallásához szilárdan ragaszkodjunk; mert hű az, aki

ígéretet tett.) Krisztus helyettünk halt meg, ezért van bejárásunk Isten mennyei trónusához (Jel 4) Különleges módon ilyenkor felemelkedünk őhozzá, hogy találkozzunk vele a mennyben és együtt dicsérjük Őt.

Mit tesz Isten értünk miután az Ő jelenlétébe érkezünk? Megújítja szövetségét velünk. Meghallgatja imádságunkat és elfogadja felajánlásunkat: az ő dicsőítését. Bátorító és megnyugtató szavakkal illet bennünket, amint az Igéjét felolvassuk és azt a lelkipásztor hirdeti nekünk. Meghív bennünket a királyi lakomára, az Útvacsorára, amikor közösségben vagyunk vele és megünnepeljük, hogy mit tett az Úr értünk. Végül pedig megáld bennünket és kiküld minket a világba, hogy legyünk só és világosság. Röviden, az Úr kihív Bennünket a világból, hogy imádjuk és dicsőítsük őt az Ő mennyei szentélyében, majd pedig kiküld minket a világba, hogy tanítványozzuk a nemzeteket és tegyük azt másokkal, amit Ő tett velünk.

Hadd emeljek ki itt két dolgot az istentisztelettel kapcsolatban.

Előszőr, azt, hogy a hangsúly itt azon van, hogy Isten mit tesz és nem azon, hogy mi mit teszünk. A liturgián keresztül Isten Bennünket Krisztus képére formál bennünket, egyénileg, és mint gyülekezetet. A „liturgia” annyit jelent, hogy „szolgálat”. A figyelem nem arra irányul, hogy mit teszünk mi (lásd a Róm, 12, 1-2- és az ApCsel 13,2), hanem arra, hogy mit tesz Isten értünk, hogyan szolgál felénk. Isten az Ő kegyelme szerint kezdeményez, és mi pedig válaszolunk engedelmisségünk és dicsőítésünk által. Ahogy az evangélium is arról szól, hogy Isten mit tesz értünk ahelyett, hogy mi mit tehetnénk, vagy mit tehetnénk az Ő segítségével úgy a liturgia is arról szól, hogy Isten mit tesz miértünk és mi az, amit mi nem tudunk magunkért megtenni. Ha ezt megértjük, akkor azt is megértjük, hogy a liturgia a kegyelem eszköze. A Biblia liturgiájának mintája tudniillik a bűnvallás, a megtisztítás, a megszentelés, a közösség gyakorlása és a kiküldetés nap, mint nap megerősíti bennünk az evangéliumot minden Úrnapján, és bennünket Isten alázatos, engedelmes és szolgálat centrikus közösséggé formál. Az egyházatyáknak volt egy mondása: „Lex orandi, lex credendi” vagyis „amit az ember dicsér, azt hiszi”. Általában azt hisszük, hogy amilyen a teológiánk olyan lesz a dicsőítésünk, ám ennek a fordítottja igaz. Az evangélium központú liturgia formál bennünket evangéliumi emberekké. Mivel Isten nekünk bűnösöknek megbocsátott, ezért mi is megbocsátunk, másoknak. Mivel Isten felénk szolgált, ezért mi is szolgálunk mások felé. Mivel Isten bennünket az Ő Fiával táplál és felruházott az Ő igazságával, ezért mi mások felé szolgálunk, és másokat ruhával látunk el. Mivel Isten hirdette nekünk az evangéliumot, az örömhírt, ezért mi másoknak is hirdetjük az Úr Jézus evangéliumát. Egy egész életvitel árad ebből, a lelkiség a kultúráért.

Manapság igen népszerű az a gondolat, hogy keresztyének és nem keresztyének így gondolkodnak: „nem kell ahhoz gyülekezetbe menni, hogy Istent kövessem”, meg „hiszek a magam módján, majd otthon olvasom a Bibliát vasárnaponként”. A fentiek miatt nagyon fontos istentiszteletre jönni. Nem mi teszünk jót Istennek ezzel, hanem Ő formál bennünket és szentel meg minket.

Másodsorban, nézzük meg azt, hogy Isten Bennünket egy testként hív el. Mintegy család, úgy gyűlünk össze, hogy Istent dicsőítsük. Nem passzív nézők vagyunk, hanem aktív résztvevői az istentiszteletnek: együtt ajánljuk fel magunkat Istennek. Az istentisztelet az egész gyülekezet cselekvése. Mi nem csupán egyének gyülekezése vagyunk, hanem a Krisztusnak egybegyűjtött népe, aki pedig a fej. Nem azért gyűlünk össze, hogy nézzük a vallásos profikat, amint minket szórakoztatnak. Ennek igen nagy jelentősége van. Ha azt akarjuk, hogy istentiszteletünket Isten elfogadja, akkor egymással békeességben kell lennünk (Mt 5,23-24) és az istentiszteletünk arra kell, hogy bátorítsa a híveket, hogy résztvevők legyenek és ne csak nézelődők (énekeinkben, imádságainkban, igeolvasásunkban és feleleteinkben stb.) Az istentiszteletben mások épülését kell elvárni (1Kor 14,26). Énekeinkben egymást kell tanítanunk és inteni (Ef 5,18-21). Egymással és egymásért kell imádkoznunk. Egyszóval az istentisztelet minden részét együtt kell csinálnunk- együtt kell bűnt vallanunk, együtt kell Istent hívnunk, együtt kell énekelni és együtt kell figyelni és együtt kell enni. Ahogy együtt imádjuk és dicséjük az Urat, Pál apostol imádságának teszünk eleget, aki így imádkozott: Róm 15, 5-6 (⁵A türelem és vigasztalás Istene pedig adja meg nektek, hogy kölcsönös egyetértés legyen közöttetek Jézus Krisztus akarata szerint, ⁶ hogy egy szívvel, egy szájjal dicsőítsétek a mi Urunk Jézus Krisztus Istenét és Atyját.). Ámen.

Pásztori imádság:

Kegyelmes Istenünk, mindenható Atyánk: áldjuk és magasztaljuk a Te szent Nevedet. Valljuk, hogy Te vagy a Szuverén Isten, aki teremtetted az eget és a földet és te vagy minden jónak forrása. Magasztalunk jó Atyánk kegyelmedért, mert kirendelted ezt a napot számunkra, amikor összegyűlhattünk a Te dicséretedre és imádásodra. Köszönjük, hogy adtad a Te szent Igédet, hogy Bennünket elvezessen az Igazságra és a Te dicsőítésedre. Valljuk, hogy egyedül Te vagy a Szent Isten. Kérünk, szentelj meg minket a Te Igéd által és vegyük komolyan azt, hogy az elkövetkező hétben is Neked szerezzünk dicsőséget és add, hogy másokat is a Te dicsőítésedre indítsunk. Kérünk, hogy kegyelmesen áldd meg a Te Egyházadat itt Diósdon és szerte a világon. Kérünk, jó Atyánk, hogy kegyelmedből ajándékozz meg minket Neked engedelmes szívvel és tégy minket készségessé arra, hogy az elkövetkező héten is a Te akaratodat tegyük. Kérünk, formáld Bennünket a Te Szent Fiad, az Úr Jézus képére, akinek nevében most eléd járulunk: Ámen.